

Herrens måltid

ImF-Bryne
Mai 2008

Bakgrunn

Hvorfor Herrens måltid?

- Fordi Jesus innstiftet Herrens måltid som et paktsmåltid mellom seg og sine disipler. Matt. 26,26-29; Mark. 14, 22-25; Luk. 22,15-20
- De første kristne er et eksempel til etterfølgelse. Apg. 2,42 og 1.Kor. 11,17-34

Påskemåltidet er bakgrunnen for Herrens måltid

- Påskelammet ble slaktet til frelse fra Guds dom, og til utfrielse fra fangenskapet i Egypt. 2.Mos.12.
- Blodet fra offerlammet skulle strykes på dørstølpene som et tegn/vitnesbyrd på pakten Gud hadde opprettet med sitt folk.
- Da domsengelen såg paktsblodet, gikk han forbi. Påske betyr forbigang.
- Påskemåltidet ble spist i hjemmet. Innhold: Lam, usyret brød og bitre urter. 2.Mos.12
- Ingen fremmed skulle spise av dette måltidet. Kun for dem som var omskåret. 2.Mos.12,43-51
- Høgtiden ble senere kalt den usyrede brøds høytid, og uken startet med påskemåltidet.
- I forkant av påskemåltidet skulle huset renses fra syret brød. 2.Mos.12,14-20
- Familiefellesskap, skriftlesing og sang/lovsang var en viktig del av påskemåltidet.

Hva er/betyr Herrens måltid i dag?

- Herrens måltid er et tegn på den nye pakt som Gud har opprettet til frelse for alle mennesker, jøder og hedninger.
- Da Jesus innstiftet Herrens måltid, gir Jesus påskemåltidet et nytt og dypere innhold. Matt.26,17-30
- Jesus er Guds lyteløse offerlam som bærer verdens synd. Joh.1,29
- Brødet = Jesu kropp. Matt.26,26
- Vinen = Jesu blod. Matt.26,27-28. Den nye pakts blod som utgytes for mange til syndenes forlatelse.
- Herrens måltid gir oss på en synlig og konkret måte del i Guds fullførte, og pågående frelsesverk i Jesus Kristus. (Pakt og Guds Rike/Jesu Herredømme)
 - I dette hellige måltid demonstreres det vi allerede er, og har del i. Vi er hellige i Jesus Kristus. Vi *har* del i Jesu kropp og blod. (Pakt)
 - På en synlig og konkret måte, gjennom brød og vin, får vi enda en gang del i Guds pågående frelsesverk i Jesus Kristus. (Guds rike/Jesu Herredømme)
- Fellesskapsmåltid/enhetsmåltid. Vi synliggjør vår enhet med Jesus og hans kropp, som er fellesskapet av hans disipler. Vi har del i Jesus og hverandre, og Jesus og de andre har del i meg.
- Styrkemåltid. Åndelig mat som gir næring til liv og vekst.
- Vi forkynner, for mennesker og åndene i himmelrommet, Herrens død inntil han kommer. 1.Kor. 11,26
- Minnemåltid – minnes hvem Jesus er, og hva han har gjort for oss. 1.Kor. 11,24
- Forsmak på bryllupsmåltidet i himmelen, den endelige forening mellom brud og brudgom. Åp.B. 19 og Luk. 14,16-35

Rammebetingelser

Herrens måltid. For hvem?

- Herrens måltid er for alle som bekjenner troen på Jesus Kristus, og har han som Herre i sitt liv.

Begrensinger? Avstå fra Herrens måltid:

- Dersom du har noe uoppgjort med en bror eller en søster. 1.Kor.11,27-34
- Dersom du, i følge Guds Ord, lever i en bevisst og uoppgjort synd.

Herrens måltid. Hvor og når?

- I det nære fellesskapet av Jesu disipler, uavhengig av antall, tid og sted.

Hvem kan forette Herrens måltid?

- Alle kristne, uavhengig av alder, kjønn og posisjon.

Herrens måltid

Dette er liturgien vi i ImF-Bryne bruker når vi feirer Herrens måltid. Liturgien er delt opp i 3 kolonner.

Første kolonne (Faste elementer) inneholder det som skal være med når man feirer Herrens måltid. Det er altså 4 faste elementer som alltid er en del av måltidet. Disse henger sammen med bakgrunnsmateriellet og vår forståelse om hva Herrens måltid er..

Kolonne 2 (valgfrie tillegg) inneholder en god del elementer som du kan velge å ta med. Vi har foreslått et naturlig sted å gjøre dette elementet, men du er selvsagt fri til å flytte på dem, hvis du opplever det fungerer bedre.

Den siste kolonne (Kreative innslag) er viktig fordi vi tror på kreativitet og mangfold. Vi tror det er viktig for å gjøre måltidet mer personlig. Vi tror også det er bra å kunne ha variasjonen innefor de faste rammene. Det vi vil anbefale er å se på bakgrunnsmateriellet vi har til Herrens måltid og kanskje velge et moment og bruke det som tema gjennom hele måltidet. I dette forslaget bruker vi bryllupsmåltid i himmelen som et eksempel.

PS: Vi har hentet bibeltekstene fra den nyeste bibeloversettelsen (Bibelselskapet 05), og du er selvsagt fri til å bruke en annen oversettelse hvis du er mer komfortabel med det.

Faste elementer	Valgfrie tillegg	Kreative innslag Forslag: Forsmak på bryllupsmåltidet i himmelen
		- Finne en mp3 fil av kirkeklokker som ringer og starte bryllupsfesten ved å spille den.
	Bønn - Fri bønn - Herrens bønn - Be en salme - Annen liturgisk bønn - Etc PS: Dette elementet kan gjøres flere andre steder i liturgien, og gjerne på ulike måter.	
	Undervisning knyttet til Herrens måltid - Man kan gjør en grundig eller enkel undervisning om hva Herrens måltid er.	
	Fult måltid - Måltidet kan være med å gjøre Herrens måltid til en mer helhetlig erfaring, og det symboliserer tydeligere fellesskapet vi har i Kristus. - Det er mulig å gjøre Herrens måltid knyttet til alle typer mat og måltid. PS: Dette elementet kan også komme etter	Bryllupsmåltid - Man dekker bordet og pynter slik at det ligner noe på et bryllup. Bruk gjerne litt ressurser på å gjøre det "bryllupslikt". - Server mat som i et bryllup.

	innstiftelsesordene.	
Innstiftelsesordene (1Kor 11:23-26) <i>23 For jeg har mottatt fra Herren det jeg også har gitt videre til dere: I den natt da Herren Jesus ble forrådt, tok han et brød, 24 takket, brøt det og sa: «Dette er min kropp, som er for dere. Gjør dette til minne om meg!» 25 Likeså tok han begeret etter måltidet og sa: «Dette begeret er den nye pakt i mitt blod. Hver gang dere drikker av det, gjør det til minne om meg!» 26 For hver gang dere spiser dette brødet og drikker av begeret, forkynner dere Herrens død helt til han kommer.</i>		
	Stillhet – Stillhet kan brukes for å reflektere over teksten som nettopp er blitt lest og hva det vil si. – Stillheten er en god måte å ta inn over seg hva som skjer i Herrens måltid og hva det betyr.	Taler – Brudgommens tale: Den som holder talen forestiller seg hva Jesus ville sagt til sin brud. – Brudens tale: Den som holde talen uttrykker våre ord til Jesus.
Selvransakelse (1Kor 11:27-34) <i>27 Den som spiser brødet eller drikker av Herrens beger på urett vis, gjør derfor urett mot Herrens kropp og blod. 28 Enhver må prøve seg selv og så spise av brødet og drikke av begeret. 29 For den som spiser og drikker uten å tenke på at det er Herrens kropp, spiser og drikker seg selv til døms. 30 Derfor er det mange svake og skrøpelige hos dere, og noen er sovnet inn. 31 Hadde vi bedømt oss selv, hadde vi unngått å bli dømt. 32 Men når vi blir dømt av Herren, blir vi irttesatt, for at vi ikke skal bli fordømt sammen med verden. 33 Derfor, mine søsken: Når dere kommer sammen for å holde måltid, så vent på hverandre! 34 Hvis noen er sulten, får han spise hjemme, så ikke sammenkomstene deres skal føre dom over dere. Om de andre tingene skal jeg gi retningslinjer når jeg kommer.</i> - Understreke at synd, følelser om at man ikke er verdig til å delta i måltidet eller man ikke har lyst ikke er grunner for ikke å delta. Den <i>eneste</i>	Mulige måter å gjøre dette på: – Stillhet etter å ha lest teksten, der alle blir oppfordret til å reflektere over om det finnes noe uoppgjort. – Alle får også mulighet til å skrive noe de strever med på en lapp, så samles dette i en krukke (eller lignende) og brennes. – Man kan legge en stien ved et kors eller skrive en lapp og feste på korset. Dette for å symbolisere at man legger av seg noe i møte med måltidet.	

grunnen er hvis man har noe uoppgjort med noen.		
Proklamasjon: - "Dette er Jesu kropp!" - "Dette er Jesu blod!"	Mulige måter å gjøre dette på: - Proklamasjonen kan gjøres <i>en</i> gang i begynnelsen, av den som leder måltidet. - Proklamasjonen kan gjøre til hver enkelt som mottar brødet og vinen. - Brødet og vinen kan sendes rundt fra person til person. - To personer kan dele ut brødet og vinen til alle som deltar i måltidet. - Knyttet til et fullverdig måltid vil det nok fungere best å sende brødet og vinen rundt. Enten kan hver enkelt si disse ordene når de leverer brødet og vinen videre, eller kan den som leder måltidet gjør proklamasjonen i begynnelsen.	
	Dele det Gud sier (1Kor 14:26) 26 Hva mener jeg så, søsken? Jo, når dere <i>kommer sammen, har én en salme, en annen et ord til lærdom, én har en åpenbaring, én har tungetale, en annen har tydingen. Men la alt tjene til å bygge opp.</i> - Måltidet dreier seg om fellesskap, og viktigheten av å dele med hverandre det Gud gjør, sier, utfordrer og oppmuntre oss til. PS: Dette elementet kan gjøres flere andre steder i liturgien, og gjerne på ulike måter.	Fokus på himmelen - Les tekstavsnitt om himmelen - Les gjerne andre tekster (dikt, refleksjoner, etc) om himmelen og bryllupet.
	Skriftlesning - Les lengre avsnitt fra Bibelen sammenhengende uten pause eller kommentarer. - Lese et lengre avsnitt, men ta mange korte pause for at alle skal få mulighet til å la orden treng inn og møte hver enkelt. PS: Dette elementet kan gjøres flere andre steder i liturgien, og gjerne på ulike måter.	
Avslutningsordene: "Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus		

har nå gitt oss Sin hellige kropp og Sitt blod som Han gav til soning for alle våre synder. Han stryke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv.”		
	Lovsang – Det vil være naturlig å gå over i lovsang og tilbedelse etter måltidet. PS: Dette elementet kan også gjøres flere andre steder i liturgien, og gjerne også på ulike måter.	– Syng sanger som fokuserer på himmelen og fellesskapet vi da skal ha med Gud.
		Bryllupsdans – Polynese – Brudevalsen